

Національний
банк України

Результати опитування керівників підприємств **Хмельницької** області щодо їх ділових очікувань*

I квартал 2021 року

* Надані результати є відображенням лише думки респондентів – керівників підприємств Хмельницької області в I кварталі 2021 року і не є прогнозами та оцінками Національного банку України.

Результати опитування підприємств Хмельницької області у I кварталі 2021 року свідчать, що респонденти очікують зменшення обсягів виробництва товарів і послуг в Україні та стримано оцінюють перспективи розвитку своїх підприємств у наступні 12 місяців. Прогнозується подальше зростання цін. Девальваційні очікування високі.

У наступні 12 місяців керівники підприємств області очікують:

- **зменшення обсягів виробництва товарів та послуг в Україні** п'ятий квартал поспіль: баланс відповідей – «мінус» 14.3% (у IV кварталі 2020 року – «мінус» 26.7%) (графік 1). У цілому по Україні респонденти очікують збільшення обсягів виробництва – 5.6%;
- **зростання цін на споживчі товари та послуги** нижчими темпами: частка респондентів, які очікують, що зростання споживчих цін не перевищить 7.5%, становить 60.0% (у попередньому кварталі – 53.3%), у цілому по Україні – 49.3%. **Головними чинниками інфляції** респонденти називають витрати на виробництво та доходи населення (оцінки впливу значно зросли) (графік 2);
- **суттєву девальвацію національної валюти:** знецінення гривні відносно долара США очікують 80.0% респондентів (у попередньому кварталі – 86.7%), у цілому по Україні – 74.4%;
- **фінансово-економічний стан підприємств на поточному рівні** другий квартал поспіль: баланс відповідей – 0.0%. У цілому по Україні очікується поліпшення фінансово-економічного стану – 12.7% (таблиця);
- **зменшення загальних обсягів реалізації виробленої продукції** як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринку: баланси відповідей – «мінус» 21.4% та «мінус» 12.5% відповідно (у попередньому кварталі – «мінус» 6.7% та 12.5% відповідно). У цілому по Україні очікується зростання обсягів реалізації: баланси відповідей – 18.0% та 14.9% відповідно;
- **обсяг інвестиційних видатків на машини, обладнання та інвентар на поточному рівні:** баланс відповідей – 0.0% (у IV кварталі 2020 року – «мінус» 13.3%). **Інвестиційні видатків на виконання будівельних робіт зменшаться:** баланс відповідей – «мінус» 20.0% (у попередньому кварталі – «мінус» 7.1%). У цілому по Україні очікується зростання обсягу інвестицій: баланси відповідей – 11.7% та 1.4% відповідно;
- **скорочення кількості працівників** на своїх підприємствах: баланс відповідей – «мінус» 21.4% (у попередньому кварталі – «мінус» 26.7%) (графік 4). У цілому по Україні прогнозується незначне скорочення кількості працівників – «мінус» 1.9%;
- **зростання цін на товари/послуги, що купують і продають підприємства,** високими темпами: баланси відповідей: – 86.7% та 60.0% відповідно (у попередньому кварталі – 92.9% та 33.3% відповідно) (графік 6). За оцінками респондентів, на подорожчання товарів/послуг власного виробництва найбільше впливатимуть ціни на енергоносії (оцінки впливу зросли) та ціни на сировину і матеріали (графік 7);
- **зростання витрат як на одиницю продукції, так і на оплату праці одного найманого працівника:** баланси відповідей – 66.7% і 46.7% відповідно (у IV кварталі 2020 року – 53.3% і 64.3% відповідно) (графіки 4, 6).

Головними чинниками, що обмежують спроможність підприємств області нарощувати виробництво, респонденти називають занадто високі ціни на енергоносії, сировину та матеріали та надмірний податковий тиск (оцінки впливу значно зросли) (графік 5).

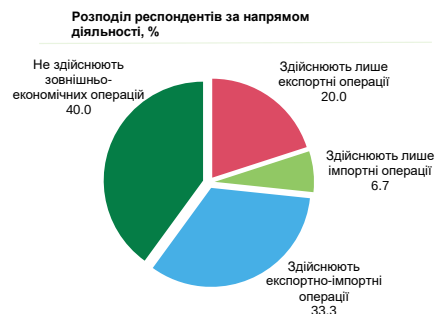
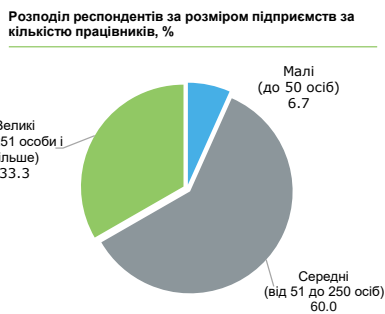
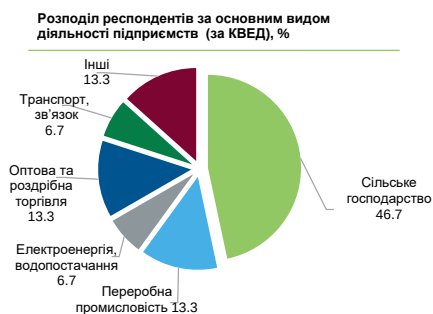
Знизилися очікування щодо зростання потреби підприємств у позикових коштах найближчим часом (графік 8). Респонденти планують брати банківські кредити виключно в національній валюті (66.7% опитаних). Умови доступу до банківських кредитів, за оцінками респондентів, останнім часом стали жорсткішими (графік 9). Надмірні вимоги до застави та занадто високі ставки за кредитами – головні стримуючі чинники залучення кредитних ресурсів (графік 10).

Усі респонденти області зазначили, що не мають проблем із проведенням операцій з коштами, розміщеними на банківських рахунках, у цілому по Україні – 97.5%.

Оцінки респондентів щодо стану підприємств на момент опитування (графік 3):

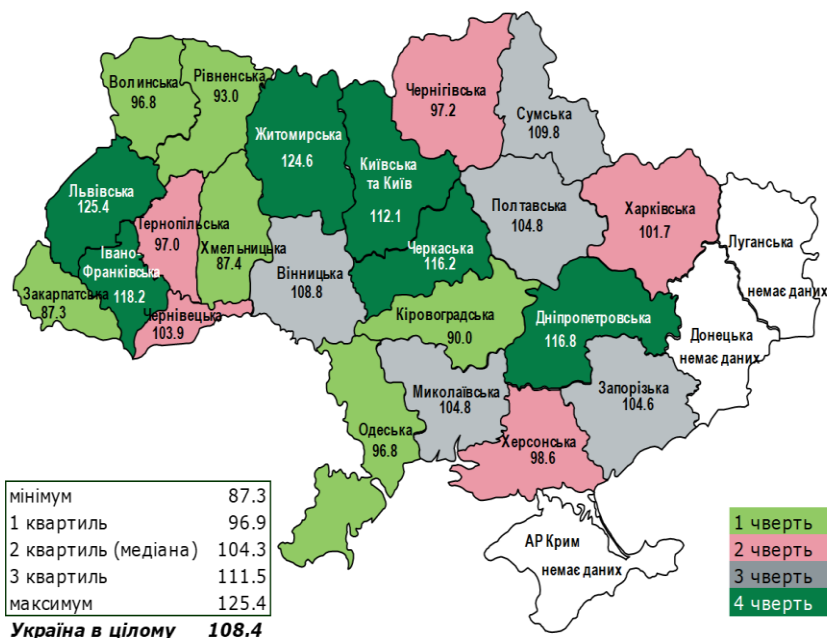
- **поточний фінансово-економічний стан підприємств добрий:** баланс відповідей – 13.3% (як і в попередньому кварталі). У цілому по Україні фінансово-економічний стан оцінюється як поганий: баланс відповідей – «мінус» 0.7%;
- **рівень залишків готової продукції власного виробництва нижчий, ніж нормальний:** баланс відповідей – «мінус» 10.0% (у IV кварталі 2020 року – «мінус» 9.1%);
- **підприємства області спроможні задовольнити неочікуване зростання попиту за рахунок власних виробничих потужностей:** баланс відповідей – 21.4% (у попередньому кварталі – 6.7%).

Паспорт вибірки^{1,2}

- період проведення – 09 лютого – 01 березня 2021 року;
- опитано всього 15 підприємств;
- репрезентативна за таким видом економічної діяльності, як сільське господарство.

Індекс ділових очікувань на наступні 12 місяців за областями³, %

Таблиця. Очікування підприємств Хмельницької області щодо їх ділової активності (за складовими)

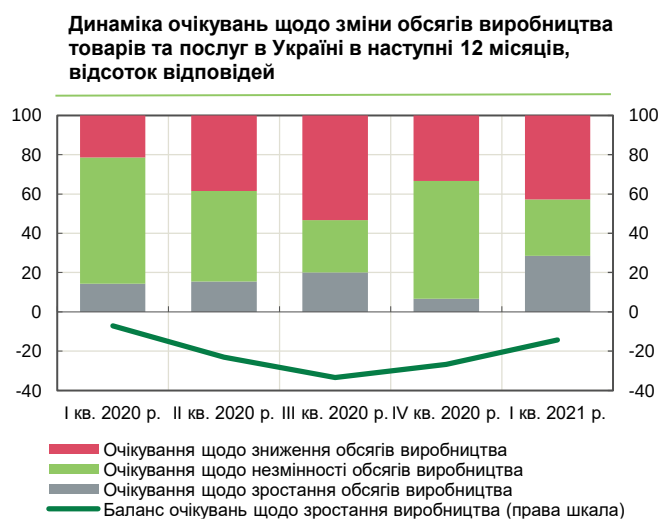
Баланси відповідей, %					
Очікування респондентів у наступні 12 місяців щодо:	I кв. 2020 р.	II кв. 2020 р.	III кв. 2020 р.	IV кв. 2020 р.	I кв. 2021 р.
фінансово-економічного стану	-14.3	7.1	-20.0	0.0	0.0
загальних обсягів реалізації продукції власного виробництва	7.1	-21.4	-13.3	-6.7	-21.4
інвестиційних видатків на проведення будівельних робіт	-28.6	-15.4	-23.1	-7.1	-20.0
інвестиційних видатків на машини, обладнання та інвентар	-42.9	-14.3	-14.3	-13.3	0.0
кількості працівників	-35.7	-7.1	-33.3	-26.7	-21.4

¹ Вибірка формується пропорційно внеску регіону і виду економічної діяльності у виробництво валової доданої вартості України.

² В окремих випадках незначні розбіжності між підсумками та сумою складових можливі за рахунок округлення.

³ Індекс ділових очікувань – агрегований показник щодо очікуваного розвитку підприємств у наступні 12 місяців, розрахований за балансами відповідей респондентів стосовно змін фінансово-економічного стану підприємства та майбутньої економічної активності.

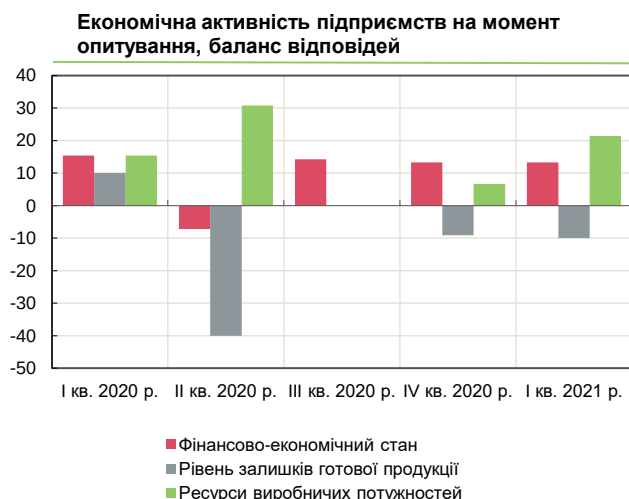
Графік 1

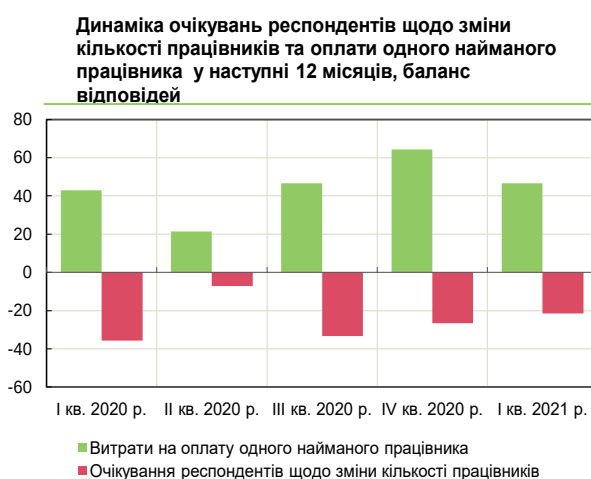
Графік 2

Графік 3

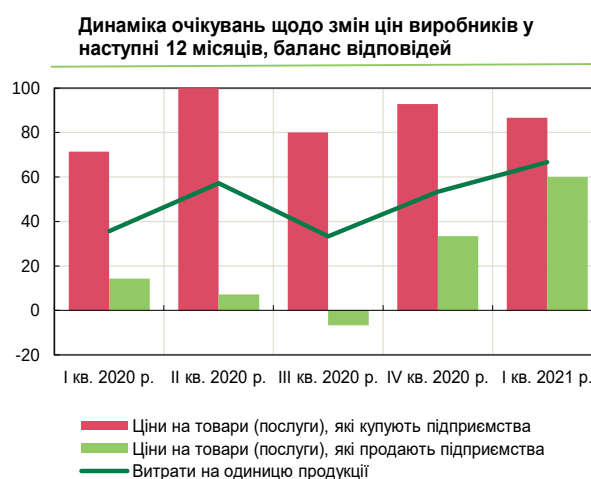
Графік 4

Графік 5

Графік 6

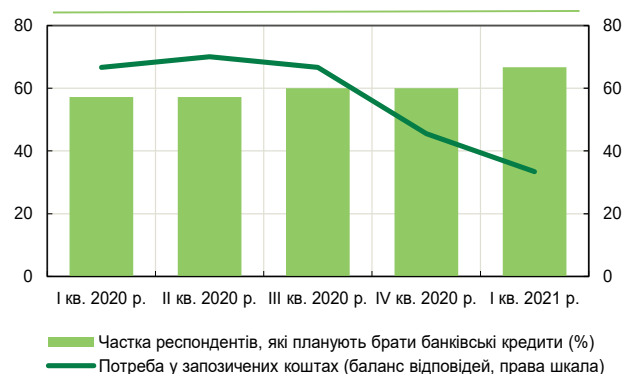
Графік 7

Оцінка респондентами факторів, які впливають на зміни рівня відпускних цін на товари та послуги, відсоток відповідей

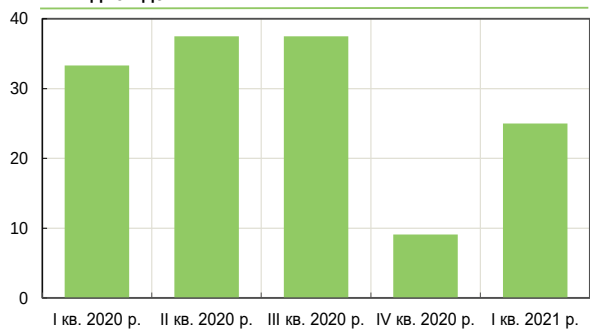
Графік 8

Очікування респондентів щодо потреби в запозичених коштах та плани щодо банківських кредитів найближчим часом, відсоток відповідей

Графік 9

Динаміка оцінок респондентів щодо змін умов отримання банківського кредиту, баланс відповідей*

*Різниця між відсотками відповідей респондентів "стали жорсткішими" та "пом'якшилися"

Графік 10

Оцінка респондентами факторів, які можуть змусити підприємство уникати/відкладати використання кредитних послуг банків, відсоток відповідей

